

متن پرسش

www.islamquest.net سلام آقای محترم پرسش شما با مضمون ذیل دریافت شد. پاسخ این پرسش پس از تهیه به همین آدرس ارسال خواهد شد. سلام و روز بخیر. بیخشد یک سوال داشتم تقریباً در گروه عرفان قرار میگیره. من خیلی به عرفا و اهل سلوک ارادت دارم چند روز پیش یه شبهه ای رو دیدم که خیلی ذهنم رو مشغول کرده، متن رو میفرستم بعد سوالاتی رو مطرح می‌کنم: نخستین روشها، از سوی سالکان و عارفان بزرگ در پایان سده های میانه بیان شد. آنها توجه خود را روی یک هدف یا موضوع پر از احساس و عواطف، مانند شمایی مقدس، شیئی متبرک، تصویرهایی ذهنی مانند آتش جهنم، لذتهای بهشت، شکنجه ها و عذابهای زمینی یا شهیدان و قربانیان مقدس، ... و یا با بازتولید و تکرار عبادت و نیایش و مناجات و ادعیه متمرکز می کردند و سپس، در بخش آهینانه ای نیمکره ای راست مغز خود، پیغامهایی بصری دریافت می کردند که «به نظرشان» می رسید «از بیرون» می آید، این پیامها با «یادمانده های» ذخیره شده در داخل بخشهای مختلف قشر بصری مغز که در زیر لوبهای گیجگاهی و پس سری قرار دارند ترکیب می شود. تصویرهای واقعی با بیدار کردن تصویرهای حک شده در حافظه، به شکلی غیرمستقیم، فعالیت «هیپوکامپ راست» را افزایش می دهد، و از طریق پیوندهای متوقف کننده، به تدریج لوب گیجگاهی راست را، با تحریک کردن هسته های هیپوتالاموس (که از دور، قلب و ششها را کنترل می کند) از کار می اندازد. سپس بخشی از «حس تشخیص جهت» از دست می رود که فرد حس می کند در فضایی بی پایان قرار دارد و آهنگ ضربان قلب و تنفسش آرام شده است. اگر مدیتیشن موثر باشد، همه ای تعادل‌های نوروفیزیولوژیک در یک آن به پایان می رسد. لوب چپ مغز که مسئول قطع ارتباط میان «خود» و «دیگری» است، به نوبه ای خود از کار می افتد. در این مرحله فرد، به حالت خوشنودی و رضایت خاطر و خلسه ای مطلق، وضعیتی که نوروفیزیولوژیستها آن را «هستی واحد مطلق» و دیگران آن را «نیروانا» یا «فنا» می نامند می رسد. سوالم اینه که چه فرق هوایی این حالات با حالات عصبی گفته شده داره؟ فکر می‌کنم حتما تفاوت هایی حتی از نظر همون اعصاب و روان داره که ممنون میشم راهنماییم کنین و آیا اساساً همیشه این حالات تاثیر گرفته این اینها باشه؟ البته خودم فکر می‌کنم نمیتونه چون مفاهیم بزرگی رو عرفا میبینن و میگن، مثل ابن عربی و... ممنونم از شما. التماس دعا

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: در رابطه با این مسائل در کتاب «ده نکته در معرفت نفس» و شرح صوتی آن و کتاب «خویشتن پنهان» عرایضی شده است مبتنی بر آن که ابزارهای جسمانی بدن، محل ظهور قوای نفس ناطقه‌اند و نباید آن‌ها را به جای نفس ناطقه قلمداد نمود. موفق باشید